

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

22 In quibus non obtinuit Ius asyli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Fuit Asylum delubrum Iouis in Tanio apud Tragnios, qui habitant Pontico & Cappadociam versus, ut ait Strabo lib. 12. Item Ephesi Dianæ, eodem lib. 14. in Aegypto ad ostium Nilii, quod vocatur Canopicum, in cuius litore erat Hercules templum, ad quod si quis cuiuscunque hominis seruus cõfugiens caperet factas notas, sese Deo tradens, nefas erat tangere, Herod. lib. 2. in Euterpe. Erant tamen alia loca pro asylo consecrata, vel destinata, qualem constituit lucum Romulus, ut scribit Dio. yf. Halic. in 2. Et Virg. ita meminit lib. 8. *Æn.*

Hinc lucum ingentem quem Romulus acer Asylum Restulit, & gelada monstrat, sub rupe Lupercal.

Litius lib. 1. inter duos lucos Asylum Romulum possuisse ait, non lucum, his verbis. Deinde, ne vana vrbis magnitudo esset, adiciendæ multitudinis causa, veterem consilio condentium vrbes, qui obscuram, atq; humilem conciendo ad se multitudinem, natam et terra sibi prolem mentiebantur, locum qui nunc septus densis fentibus inter duos lucos est, Asylum aperit (scilicet Romulus.) Eo ex finitimis populis turba omnis sine discrimine liber an seruus esset, auidæ nouarum rerum perfragit. De hoc asylo, & tractat Laetantius lib. 2. c. 7. Eutro. lib. 2. c. 7. Ouid. lib. 3. *Fastorum.* Sic postquam Hercules migravit a vita, nepotes eius timentes insidias eorum quos auus affligerat Athenis, sibi primi Asylum, hoc est, templum misericordie constituerunt, vnde nullus posset abduci, sicut docet Statius in 7.

10 **¶** Erat in statuus Cæsarum ius aliquando Asyli, *Vlpia. ex Lab. in l. quid sit fugiuus. 17. §. apud Labonem. de adl. edict. in P. l. de iis qui ad stat. confug. lib. 1. C. l. 2. de iis qui sunt. sui vel alien. iur. lib. 1. P. titul. 6. §. sed dominorum. eod. apud Iustinianum,* & illa statua dicta *Αυλοστυβιας*, qualem fuisse Tyberii statuum scribit Philostratus.

11 **¶** Multo magis apud ipsam principem ius Asyli & immunitatis est. Sic & Aëlopus Cræum regem Lydiarum, eum absque causa occidere volentem alloquitur, *Max. Planud. in Aëlopi vita. i. ἐγὼ, ὁ βασιλεὺς, ἔσθ' ὅσον τοῦτον ἀπὸ τοῦ, μή τις εἰς αὐτὸν ὀφείλων, id est, Et ego itaque rex tuos pedes attingo, ne me sine causa occidas.* Et si in statuus id locum haberet in arido, multo magis in viridi, *gl. id videtur sentire in l. capitalium. §. ad statuas, de pen. in P.* Et saltem operabitur effectum, de quo in l. presentis, de his qui ad eccles. confug. ut secure possit accedere, *Chassan. in §. 5. in ver. si a grave. in 18. casu evitandi mortem, tit. des Justices, in consuet. Burgund.* Et responsum est a Baldo, Cardinales habere privilegium consuetudine inductum, quod si obuiet ei, qui ad mortem ob flagitia ducitur, possint huiusmodi a morte liberare. Veruntamen is dicit, privilegium esse aduersus l. addict. 18. Cod. de episcop. audien. vbi id scribit, quia lex illa statuit, ne temere vel vi flagitiosi supplicio eripiantur.

12 **¶** In castris apud signa, tanquam apud Asyla, quis tueri olim se poterat, & a captiuitate vindicare, vnde scribit Tacitus in 1. *Planco maxime*, inquit, quem dignitas fuga impediuerat, neq; aliud periclitari subsidium, quam castra prima religionis illic signa & aquilam amplexus, religione se tutabatur.

13 **¶** Placuit antiquis, *Archidia. in can. quæstium. 12. quæst. 2. con. gloss. ibi postquam, sequitur. Host. in summa. de immunit. eccles. Ludou. Roman. singul. 335. Ioan. Faber. in §. fin. de his qui sunt. sui vel alien. iur. Chassan. in §. 5. in ver. perdit la vie. 19. casu evitandi mortem, rub. des Justices,* confugientem ad sacerdotem, deferentem sacrosanctum Domini nostri Iesu Christi corpus, liberari a carcere, in quem ducebatur, vel a fustigatione, pœna & morte. Quod certe quandiu habuit locum immunitatis, recipiendum fuit, in criminibus potissimum, quæ digna sunt misericordia. Si enim altaris Asylum erat, multo magis & corporis Domini erit. Sanctificatur enim inde altare, & maius digniusque quod sanctificat, quæ quod sanctum factum est, *Matthæ. c. 23. can. nihil, de consecrat. dist. in l. 2.* Et apud ethnicos si quis ad verberandum duceretur, si ad pedes Flamini Dialis supplex procubisset, eo die verberari piaculum erat, *Aul. Gel. lib. 10. c. 15.*

14 **¶** Separauit Moyses tres ciuitates, *Deut. c. 4. trans Iordanem,* ad orientalem plagam, ut confugeret ad eas, qui nolens occidisset proximum suum, nec sibi fuisset inimicus ante unum vel alterum diem, ut ad harum aliquam vrbum posset euadere.

15 **¶** Fuerunt pro Asylo antiquis, regum domus, & refugia ad illos: nulla adhibita distinctione religionis, vel præteritæ illate iniuriæ. Sic Chilpericus IIII. rex Franciæ pulsus regno a subditis, confugit, ut ad Asylum, ad Ludouicum regem Lotharingiæ. Alphonus rex Lusitanæ pulsus a fratre Sancho rege Castiliæ, amice exceptus est a Tilleda rege Granatæ, quamuis esset Mahumeticus, & ei prædictum fuisset, futurum ut posteros suos tollerent: atque his fidem refugii non auerit, & liberum fratre Sancho mortuo in regnum proprium remisit: Rex Ludouicus II. & Carolus VIII. exceperunt Zizimum, seu Gemem Turcam imperio per Baiazetem fratrem pulsam. Themistocles confugit ad regem Persarum, ibique tutus ab omni iniuria seruatus, ob fidem regiam, quamuis soror regis vindictâ ab eo reposceret, quod Salamine filios eius occidisset. Narrat Dio Cassius lib. 56. *hist. Tyberio* impunitatem datam, quod cadauer tevigisset Octauiani ac comitasset, cum id esset prohibitum.

In quibus non obtinuit ius Asyli.

CAP. 22.

- 1 *Asylorum immunitas quibus non proficit, & Asylo ecclesiarum qui non gaudent.*
- 2 *Ecclesiarum immunitas quibus denegatur in Gallia.*
- 3 *Asyla in Gallia, Alemannia, Langobardia etiam ecclesiarum merito sublatæ.*

¶ Asyli quidam excepti sunt apud aliquas nationes, vel ex more, vel ex lege: in quibus ius Asyli non habeat locum, nec immunitas. Et primum impune licet ad ecclesias confugientes educere, si alieni a religione, & quæ eo in templo colitur, sint: veluti, si Iudæi ad ecclesias confugerint, *l. 1. de iis qui ad eccles. confug. Cod. si excommunicati, h. et c. alii,* quos prosequitur Nicolaus Boerius *deci. 310. §. 2.* Olim serui, adscripti que coloni ab aris submebantur, & dominis reddebantur, *l. 3. ad tit. de iis qui ad eccles. quod postea temperatum est, l. fin. C. eod. titu.* Meminit Cicero *3. in Verrem, M. Aurelium Scæurum* euocasse Roman in iudicium Periclem Ephesium hominem, quod is Ephesi se quæstorem vice habebat esse dicebat, quomiuus e sano Dianæ seruum suum, qui in illud Asylum confugisset, abduceret, & is auctor iniuriæ diceretur. Euellique Salomon iussit a cornu altaris Ioaabum, & interficere: quia proditor maiestatis fuisset, *3. Reg. c. 2.*

¶ Sed & tertio lege diuina, *Deuter. 19. Numer. 35. Iosua 20.* & humana, *se neque autem homicidas, de mandat. princ. coll. 3. tit. 4. in sum. vsum est atrociter delinquentes, veluti adulteros, homicidas, raptores, & id genus ab aris submoueri, ad quas confugerint, & in supplicium adduci. Et enim legis auxilio indigni sunt, quin legem peccant, l. auxilium, de minor. in P. l. si sine, ad S. C. Velle. C. l. 2. si minor se maior dixit. l. i. qui sanctam, de apost. C. §. 4. Existat constitutio Francisci I. regis Gall. anni domini 1539. artic. 166. quæ prohibentur immunitates ecclesiarum pro debitis, alijsq; causis ciuilibus, vel alijs, quibus prehensio decreta est personæ. Sic & Ioannes Lucius lib. 1. *placit. Cur. titul. 2. plac. si placuisse memorat tenatu Par. siensi, ob res alienum nexu corporis & fortunarum obligatum, in loco sacro comprehendere p. l. c. §. 5. Denegatur immunitas iis, qui rei sunt tributorum publicorum, ea namque & villa templa sunt, §. publicorum vero tributorum nm. de mand. princip. col. 3. tit. 4. Item curialibus & apparitoribus qui fiscalia interceptant, ut statuitur in edicto Iustiniani 10. *περὶ τῶν εὐρωτων, seu de apparitoribus prædictum. §. 6.* Non gaudent immunitate ecclesiarum sacrilegi, *c. fin. de immunit. eccles. c. si. & c. conuesti, de sentent. excom. quive ecclesiam violarunt, & alios eo confugientes extraxerunt, c. frater, & ca. ad episcopos, 7. q. 4.* Non effractores carcerum, non damnati iam a iudice, neque ii qui iam comprehensi vel ab administris iudicii vel alijs infecuti, ut comprehenderentur, ad ecclesias confugiunt, *de quibus omnib. vide plures testes citatos a Boerio, deci. 110. nu. 9. & 10.* In Gallia, & in Alemannia secundum Papiensem prædictum, *in for. inquisit. ver. ex his,* confugientes ad ecclesiam non gaudent immunitate: at Chassanæus Pictaui vidisse se gaudere confugientem damnatum morte testatur, *§. 5. in verba, si en perdit la vie, 19. casu evitandi mortem, rub. des Justices, in consuet. Burgund.* Placet mihi prior, & ut opinor iustior est: quia inter est Reipubl. delicta puniri, *l. ita vulneratus, ad leg. Aquil. c. ut fama de sent. excommunicat. ut late in criminum tractatione docemus generali. Nec conseruendo quæ dat occasionem delinquendi, qualis hæc, seruanda est, l. conuenire, de pact. dotal. l. alia, §. eleganter, sol. matr.* In legibus capitularibus Caroli Magni cap. 8. homicidas, ceterique rei, qui per leges mori debent, ad ecclesiam confugientes non excusantur, nec permittitur eisdem ibidem victum præbere. Idipsum statuitur in legibus Langobardorum, *titu. de reuer. eccles. Sententia Philonis Iudæi, lib. de special. legibus, de iure Asylorum impijs denegando, digna est quæ hic adhiberetur. Homicidas, inquit, censendi sunt, non solum qui interimunt, sed etiam qui nihil***

nihil non condantur elatius de palamque, ut interficiant, etiam si non perpetraverint facinus. Quod si pre metu vel audacia vitium contra- rium in templum irrumperere intulerint, impunitatis inueniende gra- tiam, prohibendi sunt: sin autem iam surreperunt, dedendi sunt ad suspicium, cum hoc praconio, hominibus nefariis in fano ius alyi non debet. Nam quisquis malum dat, incurabile, inimicus est Deo. Ho- micida autem laedit inmedicabiliter, quia occisus non potest in inte- grym restituere: pollutos vero inlubili scelere abolendo nulla mora tem- poris, dignabimur aditu sacrarum adsum, quos nec priuata quidem domus honesti viri & sanctitatem amantis admittet, &c. Quae ibi copiose & erudite in hanc rem expenduntur. Accedit quod in- tempestiua videtur haec misericordia & dolo proxima: vt dicitur ab Vlpiano in l. si hominem, 7. de post. lib. 16. P. tit. 3. Et insuper in- ductio alylorum maxime primum obtinuit: vt supplices in- nocentes conseruentur & defenderentur ab iniuriis: non vt laedentes alios impunitatem conseruerentur, in §. neg. astem ho- micidii, de manda. prin. in Nouel. Et haec fuit causa etiam, nempe abusus & occasio delinquendi, cur Tiberius alyla fustulit teste Saeton. in eius vita, c. 37. & Corn. Tacit. lib. 3. annal.

De sepulcro violato. Cap. 23.

Lib. 9. C. tit. 19. Lib. 47. P. tit. 12.

- 1 Sepulcra spoliantes crimen sacrilegii admittunt. Et camiteria conseruantur a pontificibus. Sepulcrum adificare ex voluntate testatoris cogit heredem episco- pus, eod.
- 2 Religiosum locum sepulturae facit.
- 3 Sepulcrum unde dicatur.
- 4 Sepelire in vrbe non licuit Romanis, nec apud alios. §. 7. & 8.
- 5 Reges Romanorum vbi sepulsi.
- 6 Sepulsi qui in vrbe Roma olim tantum: & domi etiam aliquan- do. §. 9.
- 7 Sepulcrorum decreta scriptura per ecclesias faciendae.
- 8 Sepulturae Romae communes aut priuatae. Et priuatae gentilitiae vel familiaris.
- 9 Sepulcri violati poena duplex, civilis & criminalis.
- 10 Sepulcra multis modis violari dicuntur.
- 11 Habitare in sepulcris an liceat, & qui inhabitauerint. Et cur inhabitare prohibuitur. §. 4. & 15.
- 12 Demones cur frequentent sepulcra.
- 13 Cadavera mortuorum cur terrentur solitarios.
- 14 Sepulcrum violatur, esse sine licentia eorum qui permittere pos- sunt: transferendo: quando autem transferre liceat, & cuius au- thoritate. §. 18.
- 15 Sepulcrum violatur etiam illud demoliendo, & demolientis poe- na.
- 16 Sacra hostium occupatione an fiant profana. Et beneficium ab il- lis occupatum non amittitur ab eo qui ius habet.
- 17 Hostis cadauer spoliare praeterquam armis, sili, beualis, auarum, & muliebre.
- 18 Polemarchus capite damnatus spoliato Cyri sepulcro.
- 19 Sepulcrorum defendendorum grauius magis pugnant Scythae, quam ob bona.
- 20 Cadauer elatum conspui se capitale.
- 21 Sepulturae debitoris tempore, creditores non sunt audiendi exse- quentes debitum.
- 22 Sepulcri violati ex legibus Salicis poena.
- 23 Mortuorum cadauera quare vri, non humari coperunt.
- 24 Sepulcrorum violatorum poena. §. nu. 22. r. 4. §. 26.
- 25 Sepulcrorum violatores quibus vitium impellantur. Et non sepeli- enda ornamenta cum corporibus.
- 26 Sepeliri sine loculo, & humari cur voluit Cyrus.
- 27 Sepeliri impios etiam de gente sua non passi in suo sepulcro maio- res.
- 28 Sepulturae qui non demandantur.

AD crimen sacrilegii pertinere videtur sepulcrorum, & sepul- torum, rerumque quae horum sunt, violatio, l. pergit auda- cia, §. de sepul. viola. C. Gordianus quoque laese religionis crimen dixit, l. C. eod. Nam quodammodo haec sacra sunt, & ad religio- nem pertinentia: & proinde designabat pontifices Ethnicorum olim, sicut & hodie, c. 1. §. 1. nostri sepulcra: quod & Strabo in §. indicat, cum de violatina agit, vbi condi cineres defunctorum so- lebant. Docet & id Wolphgagus Lazius in praefatione commenta- riorum reipubl. Roman. Et potestis cogendi adificare sepulcrum

ex mente testatorum, ad principalem & ad pontificalem auctorita- tem pertinet, teste Papiniano l. hereditas, §. 3. de perit. hered. lib. 5. P. tit. 3. Vocat & Imperator Iulianus sepulcra, aggeres consecra- tos, dicit l. pergit audacia. Decretum, inquit Cicero 2. de legibus, a Pontificum collegio, non esse ius in loco publico fieri sepul- crum: quia locus publicus priuata religione non potuit obligari. Religiosum locum sepulturae hominis facit, & illatum cadauer, §. religiosum, de rerum diuisio. l. 2. §. praeter ait, de religio. §. sum. fun. in P. Martianus in l. in tantum, 6. §. religiosum, de rerum diuis. P. in locum proprium, vel in locum alienum ex voluntate domini: non aliter, l. 1. de religio. §. sum. fune. C. vel si pluribus locis mem- bra sepellantur, vbi caput est, l. cum in diuersis, 14. eod. in P. Ceno- taphium, vacuum inquam mausoleum, proprie, dicit. l. in tantum, §. in. §. l. sed diuisi fratres, de rerum diuis. P. Vlpian. l. vel quae paterfa- milias, 6. §. l. is qui, de religio. §. sum. fun. P. religiosus locus non est. S. C. Aelius Gallus teste Felto lib. 16. religiosum sepulcrum de- fuit, vbi mortuus sepultus aut humatus est. Et sepulcrum quo- que est, vbi corpus ossaue hominum sepulta sunt, l. 1. §. l. locum, d. iur. de religio. §. C. P. Vt & innuit Virg. 1. Georg.

Grandiaq. effossis mirabatur ossa sepulcris.

Sepulcrum ¶ quasi seorsum a pulcro, ob factorem qui illo con- cluditur: veluti constat ex exprobratione, quam Pharisaeis Deus obiecit, Similes estis sepulcris dealbatis, &c. Math. cap. 23. Quod & firmat alibi dicitur, Sepulcrum patris guttur eorum, P. salm. 5. & ad Roman. 3. ¶ Et ¶ proinde etiam antiquitus vetitum lege Ro- manorum, in vrbe mortuos sepelire. Sic enim ait lex duodecim tabularum, Cicero 2. de legib. Hominem mortuum in vrbe ne sepelito, neve vritio, id ipsum vetant Caesares Diocleitan. & Maximian. l. mortuorum, 12. de religio. §. sum. funer. Et Iulius Paulus lib. 5. re- cepta sententiar. Corpus in ciuitate inferri non licet: ne fenestentur sacra ciuitatis: & qui contra ea fecerit, extra ordinem puniatur. Adria- nus quoque, teste Vlpiano in l. 3. §. D. Adrian. de sepul. violat. in P. rescriptis, & poenam statuit quadraginta aureorum, in eos qui in ciuitate sepulcrum faciunt, quam filio inferri voluit, & in ma- gistratus eadem poenam qui passi sunt, & locum publicari ius- sit, & in de corpus transferri. Antoninus quoque Pius intra vrbes mortuos sepeliri vetuit, teste Iulio Capitolino in vita Antonini Pii. Refert & Dio Cassius lib. 48. anno ab vrbe condita 716. Ro- mae cautum edictum, ne mortui intra duo millia passuura ab vr- be cremarentur. Obseruatum id ipsum non solum in priuatis sepul- cris, verum etiam in communibus multo magis, vt ea extra mœnia essent, vt ex Horatio apparet, serm. 1. Sat. 8.

Hoc misere plebs stabat, commune sepulcrum.

Pantalabo scurra Mamentanog, nepoti.

Mille pedes in fronte trecentos cippus in agrum

Hic dabat, heredes, monumentum ne sequerentur.

Docere videtur hunc morem veterum fuisse sepeliendi in agris & Cicero pro Sexto Roscio, cum demonstratione vituit, vt pro- ber eum spoliatum omnibus fortunis fuisse. Cui de tanto patri- monio, inquit, iste nefarius prado, scilicet procurator Chryfogoni, ne iter quidem ad sepulcrum patris reliquisset. ¶ Et ¶ in campo Martio tantum reges humari primum consueuerunt tradit Appia- nus lib. 1. bello. ciuil. & Herodianus in 4. vbi de sepulturae Seueri a- git, qui postea sepulti in via Flaminia, teste Strabon. in 5. & Sue- tonio in Octauio.

¶ Obtinuit, ¶ Cicero 2. de legibus, tamen & post legem decem- uiralem, hominum triumphallum ossa in vrbem inferri, Impera- torum, summorum Ducum, & vestalium: eaque ratione sepul- ti in vrbe, Valerius Publicola, Fabricius Tuberto, & alii, qui vir- tutis causa legibus non tenebantur, vt senatus consulto Duellio consule cautum, Bart. Marlia. lib. 6. Topogra. antique Rome, c. 10. & Georg. Fab. lib. de Rom. c. 20.

¶ Nec ¶ id quidem Romanis tantum in more positum extra mœnia sepelire, sed & aliis nationibus commune. Sic de Graecis testis erit Alcines, qui dum Timarchum vniuersum patrimoni- um profudisse ostendit, ait, matrem eius filium orasse ne fundum certum alienaret: vt nihil aliud inde commodi caperet, saltem mortua haberet, vbi sepeliri posset, & nec ipsi quoque praedio eum peperisset. Scribit Dares Phrygius lib. de excidio Troiae, Priamum Hectorem filium suum ab Achille occisum, more suorum ante portas sepelisse, & ludos funebres fecisse. Hoc etiam colligi potest ex D. Ch. yfoftomo, in P. salm. §. tomo 1. dum ait, Si extra vr- bem corpora mortua, multo magis qui verba mortua & qui talia proferunt, & ne tegere aut obumbrare quidem volunt, longe aman- dare oportet. Et vt singulare narrat Polyb. de Tarentinis, lib. 8. b. §.